

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

05-01-89S

СИЛАБУС SYLLABUS	Фітопатологія	
	Phytopathology	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK 22	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	20	Аграрні науки та продовольство Agricultural sciences and food
Спеціальність Field of Study	201	«Агрономія» «Agronomy»
Освітня програма Degree Programme	«Агрономія» «Agronomy»	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни Фітопатологія для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія», спеціальності 201 «Агрономія». Рівне. НУВГП. 2023. 9 сторінок.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/23052>

Розробник .силабусу: Солодка Т.М., кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка.

Си́лабус схвалений на засіданні кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка

Протокол № 16 від “29” травня 2023 року

Завідувач кафедри: Колесник Тетяна Миколаївна кандидат сільськогосподарських наук, доцент. Керівник (гарант) ОП: Колесник Тетяна Миколаївна, кандидат

сільськогосподарських наук, доцент Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ

Протокол № 12 від “ 20” червня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Прищепя Алла Миколаївна, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Попередня версія си́лабусу 01-05-23S

© Солодка Т.М. 2023

© НУВГП, 2023 р.

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІТОПАТОЛОГІЯ	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Агрономія</i>
Спеціальність	<i>Агрономія</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 курс, 4 семестр/2 курс, 4 семестр/3 курс, 5 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>

Лекції:	Денна 24 год. Дуальна 24 год. Заочна 6 год.
Лабораторні заняття:	Денна 24 год. Дуальна 24 год. Заочна 6 год.
Самостійна робота:	Денна 72 год. Дуальна 72 год. Заочна 108 год
Курсова робота:	
Форма навчання	денна/дуальна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	
Лектор 	<i>Солодка Тетяна Миколаївна, доцент, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім С.Т.Вознюка</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Солодка Тетяна Миколаївна
ORCID	вказується URL.: https://orcid.org/0000-0001-7265-4706
Як комунікувати	t.m.solodka@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Мета та завдання	
<p>Метою вивчення курсу "Фітопатологія" є з'ясування і засвоєння етіології і динаміки розвитку неінфекційних, інфекційних та комплексних хвороб рослин, біоекологічних особливостей розвитку різних груп збудників інфекційних хвороб. У процесі вивчення дисципліни студенти базуючись на теоретичних основах біоекології розвитку різних хвороб рослин мають змогу теоретично обґрунтувати комплексну систему захисту рослин з метою зменшення втрат від хвороб.</p> <p>Основним завданням вивчення дисципліни «Фітопатологія» є вивчення різних підходів організації моніторингу хвороб, ознайомлення з принципами та методами виявлення збудників та негативних явищ і процесів, обумовлені їх розвитком та діяльністю .</p>	
<p>1. 1. Посилання на розміщення освітньої компоненти на «Навчальній платформі НУВГП» https://exam.nuwm.edu.ua</p> <p>2. Посилання на розміщення освітньої компоненти на уніфікованій платформі освітніх компонентів (дисциплін) університету https://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-agz/disciplini/item</p>	
Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)	
<p>Вивченню навчальної дисципліни «Фітопатологія» передуює опанування освітніх компонент: «Вступ до фаху», «Ботаніка», «Екологія», «Біохімія рослин», «Фізіологія рослин». Освітні компоненти, для вивчення яких обов'язкові знання даної компоненти: «Ентомологія», «Рослинництво з основами агрокліматології», «Ґрунтознавство», «Землеробство з основами гербології», «Захист рослин».</p>	
Компетентності	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>	

ЗК-3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-6 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

СК-3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

СК-4 Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК-8.Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їхніх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН-9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

РН-10 Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовий модуль 1.

Вступ. Загальна характеристика хвороби рослин

ТЕМА 1. Поняття про хвороби рослин

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 9	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Неінфекційні хвороби. Хвороби, що спричинені нестачею або надлишком елементів живлення і вологи. Хвороби, що спричинені температурним та іншим фактором. Інфекційні хвороби. Паразитизм фітопатогенних організмів і його еволюція. Зв'язок між інфекційними та неінфекційними хворобами рослин.

Самостійна робота: Симптоми ураження сільськогосподарських рослин.

Лабораторне заняття 1. Моніторинг хвороб польових культур.

ТЕМА 2. Збудники інфекційних хвороб рослин

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 9	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Патогенні гриби, як збудники хвороб рослин. Фітопатогенні бактерії, актиноміцети як збудники хвороб рослин. Вірусні, віроїдні, мікоплазмові і рикетсіозмові хвороби рослин.

Самостійна робота: Нематоди. Вищі квіткові рослини- паразити сільськогосподарських рослин.

Лабораторне заняття 2. Вивчення типів захворювань рослин

ТЕМА 3. Екологія і динаміка інфекційних хвороб рослин. Поняття про епітафії.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 9	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Джерела і способи поширення інфекції. Патологічні процеси у рослин. Етапи патогічного процесу.

Типи інфекцій. Поняття про епіфітотії. Динаміка епіфітотій. Типи епіфітотій

Самостійна робота: Ареал хвороб рослин.

Лабораторне заняття 3. Характеристика збудників хвороб рослин.

ТЕМА 4. Імунітет рослин до інфекційних хвороб

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 9	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Роль і місце імунітету рослин у сучасному інтенсивному землеробстві. Імунологія. Загальна характеристика категорій рослинного імунітету.

Самостійна робота: Вплив різноманітних факторів на формування імунітету сільськогосподарських культур

ТЕМА 5. Методи фітопатології, діагностика та облік хвороб.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
PH 9	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Діагностика хвороб рослин. Моніторинг та прогноз розвитку хвороб рослин.

Самостійна робота: Моніторинг хвороб на визначеній території

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Хвороби рослин

ТЕМА 6. Хвороби зернових культур

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
PH 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 4/4/2 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби пшениці. Хвороби жита. Хвороби ячменю. Хвороби вівса. Хвороби проса. Хвороби рису. Хвороби гречки. Хвороби кукурудзи

Самостійна робота: Моніторинг та прогноз розвитку хвороб зернових культур на визначеній території.

Лабораторне заняття 4. Визначення найголовніших видів хвороб зернових культур.

Лабораторне заняття 5. Визначення найголовніших видів хвороб пшениці озимої.

ТЕМА 7. Хвороби зернобобових культур

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
PH 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби гороху. Хвороби сої. Хвороби квасолі. Хвороби люпину. Хвороби вики. Хвороби кормових бобів. Самостійна робота: Моніторинг та прогноз розвитку хвороб зернобобових культур на визначеній території.

Лабораторне заняття 6. Визначення найголовніших видів хвороб зернобобових культур.

ТЕМА 8. Хвороби багаторічних бобових трав

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
PH 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби люцерни. Хвороби конюшини. Хвороби експарцету.

Самостійна робота: Моніторинг та прогноз розвитку хвороб багаторічних бобових трав на визначеній території.

ТЕМА 9. Хвороби технічних культур і картоплі.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
PH 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 6/6/3 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 2. http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби буряків. Хвороби соняшнику. Хвороби льону. Хвороби конопель. Хвороби тютюну. Хвороби ріпаку. Хвороби хмелю. Хвороби картоплі

Самостійна робота: Моніторинг та прогноз розвитку хвороб технічних культур на визначеній території.

Лабораторне заняття 7. Визначення найголовніших видів хвороб цукрових буряків.

Лабораторне заняття 8. Визначення найголовніших видів хвороб ріпаку.

Лабораторне заняття 9. Визначення найголовніших видів шкідників картоплі.

ТЕМА 10. Хвороби овочевих культур.

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби капустяних овочевих культур. Хвороби зонтичних овочевих культур. Хвороби пасльонових овочевих культур. Хвороби гарбузових культур. Хвороби цибулі
Самостійна робота: : Моніторинг та прогноз розвитку хвороб овочевих культур на визначеній території.

Лабораторне заняття 10. Визначення найголовніших видів шкідників овочевих культур.

ТЕМА 11. Хвороби плодових культур

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби яблуні та груші. Хвороби кісточкових культур. Самостійна робота: : Моніторинг та прогноз розвитку хвороб плодових культур на визначеній території. Лабораторне заняття 11. Визначення найголовніших видів шкідників плодових культур.

ТЕМА 12. Хвороби ягідних культур та винограду

Результати навчання	Кількість годин:	Лінк теми на MOODLE та інші електронні ресурси:
РН 10	Лекційні (д.ф.н./дуал/з.ф.н.) 2/2/1 Лабораторні 2/2/1 Самостійна робота 6/6/9	1. https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=399 http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13841

Хвороби ягідних культур. Хвороби винограду.

Самостійна робота: : Моніторинг та прогноз розвитку хвороб ягідних культур на визначеній території.

Лабораторне заняття 12. Визначення найголовніших видів шкідників ягідних культур.

Форми та методи навчання

Основними формами навчального процесу для дисципліни «Фітопатології» є: лекції, лабораторні заняття, самостійна робота студента, консультації.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

лекцій з використанням мультимедійних презентацій та відеодемонстрацій; лекцій у формі діалогу; навчальної дискусії;

розв'язування тестів, ситуаційних завдань та задач; роботи в групах;

індивідуальних завдань для вирішення практичних вправ; і творчих завдань.

Основні засоби навчання:

навчальні посібники та підручники;

нормативно-правова база у сфері сільського господарства; статистичні дані (національні та іноземних держав); комп'ютерна техніка;

мультимедійне обладнання; роздатковий матеріал.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедіа-, відео-, проєкційна апаратура (проєктори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Успішна здача курсу передбачає опанування теоретичної та практичної частини, підтверджене при складанні модульних контролів у системі Moodle. Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2) можуть бути зараховані в якості підсумкового контрольного тесту (екзамену). За бажанням студента покращити підсумкові результати курсу, оцінки за модулі скасовуються і студент складає підсумковий екзаме́н, де має змогу отримати максимальну кількість балів рівну сумі балів за модулі.

Перелік критеріїв оцінювання та їх бальні значення:

№ з/п	вид навчальної діяльності	оціночні бали	сума балів
-------	---------------------------	---------------	------------

Поточна складова			
1	Вчасне виконання та захист лабораторних робіт	4 балів за 12 робіт	6 x12 = 48 бали
2	Підготовка реферату за заданою тематикою	12 балів	12 балів
Модульна складова			
3	Вчасне виконання модульного контрольного завдання (звітування за теоретичний курс, у тому числі з тем самостійного опрацювання)	20 балів за 1 модуль	20 x 2 = 40 балів
Всього за семестр:			100 балів
Додаткові бали (максимум 5 балів в межах 60-бальної шкали поточного оцінювання): виступ на конференції університетського рівня за напрямом курсу-1 виступ на конференції всеукраїнського рівня за напрямом курсу-2 виступ на конференції міжнародного рівня за напрямом курсу-3 підготовка тез доповіді за напрямом курсу-1 підготовка наукової статті за напрямом курсу-3 підготовка наукової роботи за напрямом курсу-5			
<p>Форми контролю в розрізі курсу передбачають: усне опитування, перевірку виконання лабораторних робіт; комп'ютерне тестування. Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/; Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/; Оцінювання та зарахування результатів неформальної освіти за напрямом курсу здійснюється відповідно до діючого Положення про неформальну та інформальну освіту http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660</p>			

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Пересипкін В. Ф. Сільськогосподарська фітопатологія: підручник. – К. : Аграрна освіта, 2000. – 415 с
2. Фітопатологія: Підручник / ред. І.Л. Марков.- К.: Ліра-К, 2017.- 547с.

Допоміжна:

1. Практикум із сільськогосподарської фітопатології: Навчальний посібник /В.Д. Колодійчук, А. І. Кривенко, Н.І. Шушківська. К.: «Центр учбової літератури», 2013.- 232с.
2. Марков І.Л. Практикум із сільськогосподарської фітопатології. К.: “ Урожай”,1998.- 269с.
3. Методичні вказівки до лабораторних занять та самостійної роботи із освітньої компоненти «Фітопатологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної (з елементами дуальної освіти) та заочної форм навчання [Електронне видання] / Веремеєнко С. І., Колесник Т. М., Солодка Т. М. Рівне : НУВГП, 2023. 65 с.
4. Kirejtshuk A. G. On origin and early evolution of the superfamily Cucujoidea (Coleoptera, Polyphaga). Comments on the family Helotidae. The Kharkov Entomological Society Gazette. 2000. Vol. 8, is. 1. P. 8–38
5. Солодка Т.М., Коробчук С. М. Моніторинг шкідників та хвороб сої в умовах Рівненської області. Матеріали міжкафедральної науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, аспірантів, здобувачів освіти «Поєднання професійних підходів агронома та агроінженера у вирішенні сучасних проблем агровиробництва», Рівне: НУВГП, 16 травня 2023 р. С. 15–17 .
6. Колесник, Т. М., Солодка, Т. М., Олійник, О. О., Прядунець, В. А. Ефективність біологізації системи захисту капусти білоголової від PIERIS BRASSICAEA L. у Західному Лісостепу. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування Випуск 2(102),2023. С. 61-75.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
2. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua/>
3. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.libr.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/>
7. Цифровий репозиторій Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nuwm.edu.ua/naukova-bibliotekahttp://nuwm.edu.ua/MySQL/page_lib.php

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові освітньої компоненти сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання:

допитливість, ініціативність – під час засвоєння теоретичного матеріалу та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем польових досліджень;

цілеспрямованість, наполегливість – під час виконання польових робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів;

адаптивність, командна робота – під час дискусійних обговорень тематичних питань польових досліджень, опрацювання практичних кейсів;

соціальна обізнаність і відповідальність – як результат урахування організаційних вимог навчальної практики, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності;

- **критичне мислення, лідерство, креативність** – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі навчальної практики та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах та/або наукових публікаціях; самонавчання для професійного та особистісного зростання – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція): <https://ep3.nuwm.edu.ua/25889/>

Перездача засвоєння теоретичного матеріалу освітньої компоненти здійснюється згідно з правилами Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>

У разі незгоди студента з результатами оцінювання, в день здачі заліку в деканат ННІАЗ подається апеляційна скарга, де аргументовано викладено суть питання. Директор ННІ скликає апеляційну комісію щодо розгляду скарги на яку запрошується студент, згідно Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування: <http://surl.li/hfhfb>

Правила академічної доброчесності

У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Студенти повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>

а викладач - Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування: <http://surl.li/itdlg>

Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності: сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/> сторінка НУВГП "Якість освіти" <http://nuwm.edu.ua/vyo>

Вимоги до відвідування

Здобувач вищої освіти має право оформити індивідуальний графік 13 навчання відповідно до положення: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений теоретичний матеріал, розміщений на платформі MOODLE. У разі відсутності студента на занятті з поважної причини (підтверджується документально: довідка про хворобу, довідка з деканату про участь в змаганнях тощо)

студент може отримати завдання від викладача під час консультацій. Розклад консультацій доступний на сторінці кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства ім. С.Т. Вознюка: <https://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-agz/hrafik-konsultatsij>

Здобувачі вищої освіти можуть на заняттях використовувати смартфони, планшети та ноутбуки лише в межах освоєння матеріалу з даної дисципліни

Автор
Доцент

Тетяна СОЛОДКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної
роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №351
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00